

”Fast alla vill ju att Saab ska vara kvar. Utom möjligtvis Maud Olofsson förstås.”

Henrik Wüst, hemmapappa och före detta bilmontör på Saab.

Fakta Ställde om efter kriget

- **Saab har funnits** i Trollhättan sedan 1937. Då tillverkade företaget militära flygplan.
- **Efter andra världskriget** minskade efterfrågan på militärplan och 1947 började Saab att ställa om sin produktion för att tillverka bilar.
- **Företaget hade** under slutet av 1980-talet närmare 10 000 anställda i Trollhättan.
- **I december 2008** hade Saab 3 717 anställda i Trollhättan, varav 2 059 i produktionen och 1 658 tjänstemän.
- **Saabs försäljningssiffror** sjönk i mars med nästan två tredjedelar jämfört med samma tid förra året.

– Jag blev rekommenderad till Volvos labb och allt var i princip klart för att börja jobba där. Men sedan kom krisen, så det blev ingenting, berättar han och lyfter upp sin två och ett halvtåriga dotter Hanna, sömndrucken efter en eftermiddagslur på förskolan.

HENRIK WÜST KONSTATERAR med ett leende att han trivs utmärkt som hemmapappa. Nu får han träffa barnen mer än förut medan hans fru läser upp betygen för att kunna studera vidare. Men innan lönen från Saab slutar att betalas ut vill han hitta ett nytt jobb. I trakten finns emellertid inte så mycket att söka. Sedan pappersbruket i Vargön lades ned i början av året och smältverket Alloys varslade 75 personer är konkurrensen om de jobb som finns ännu hårdare.

Tre intervjuer har Henrik Wüst varit på. Ett jobb tackade han nej till för att det var tvåskift. Att varannan vecka bara träffa barnen en timme på morgonen kände han sig färdig med.

– Med facit i hand var det kanske lite dumt att inte ta det. Men det kändes inte så då, säger han och trampar vidare mot Rånnums skola och sönerna Isak och Oliver med en overallklädd Hanna i famnen.

Det finns en lojalitet med företaget Saab i regionen, en lojalitet så stark att den som kommer utifrån nästan kan känna sig ställd. Henrik Wüst beskriver sig, trots arbetsskadan och trots det faktum att han inte längre arbetar på fabriken, som ”en Saabare”.

– Jag vill pusha mitt företag. Men att komma med något som i praktiken är en stadsjeep när alla vill ha en miljöbil... man blir lite trött. Fast alla vill ju att Saab ska vara kvar. Utom möjligtvis Maud Olofsson förstås, säger han och skrattar till.

OM DET FÖR fyra år sedan fanns en ilska mot GM som spelade med sina fabrikers loja-

– Man kan inte ligga vaken på nätterna och bekymra sig, då blir man sjuk, säger Henrik Wüst. Får han inte jobb finns alltid saker att spara in på. Som leasingbilen från Saab för 3 500 kronor i månaden. Eller abonnemanget på parabol. Det finns ju de som lever på mindre.

litet, var den ingenting mot den vrede och irritation som i dag riktas mot regeringen i allmänhet och Maud Olofsson i synnerhet. Att Volvo får statlig lånegaranti medan Saab blir utan känns som en orättvisa och när andra länder går in och stöttar sin bilindustri borde Sverige också göra det, menar många.

Maud Olofssons tal om Saab som svagt och att ”spela Monopol med skattebetalarnas pengar” har satt sig djupt i både väljar-själ och yrkesstolthet.

”Hellre en Saab på parkeringen än Maud i regeringen”, skanderade tusentals Trollhättebor i en protestmarsch på stadens gator den 25 februari. IF Metalls förbundsordförande Stefan Löfven var där och deklarerade segervisst att facket tror på Saab och att Saab ska tillverka bilar även i framtiden.

MEN EGENTLIGEN måste man kanske inte producera just bilar på Saab, resonerar Henrik Wüst. Själv hade han gärna tillverkat vindkraftverk och solfångare i stället för bilar. Det viktiga är jobben.

Han håller kontakt med en del av sina gamla arbetskamrater, brukar åka och fika med dem på Saab ibland.

– Jag har upptäckt att det man saknar mest när man går hemma är det sociala: gemenskapen, att sitta och tjöta vid fikabordet.

Henrik Wüst lockar ner barnen från den runda kompisgungan på skolgården, samlar ihop deras ryggsäckar och påbörjar promenaden hem. Snart är de framme i familjens villa där katterna rusar runt i trädgården.

Vad som skulle hända med trakten om Saab gick omkull kan Henrik Wüst knappt föreställa sig. Han lutar sig mot trapppräck- et på förstubron och skakar lite på huvudet.

– Dels har vi alla underleverantörerna. Sedan att folk slutar handla, och om många behöver flytta för att få jobb påverkar det daghem och skolor... Det är oöverskådligt på något vis.

TROLLHÄTTAN OCH DESS 55 000 invånare, men också omkringliggande orter, är onekligen beroende av bilindustrin. De

drygt 3 700 anställda på Saab uppskattas ge jobb åt ytterligare 15 000–20 000 i underleverantörsledet. Och den som jobbar går till affären och handlar mat, dricker öl på någon av gågatans uteställen, köper biljetter till teatern på Folkets hus och betalar skatt till kommunen. När Saab vacklar blåser det i hela det komplicerat uppställda dominoledet.

I lokaltidningen TTELA pågår en ångestfylld följetong om regionens nya varsel: Bilsätstillverkaren Lear har varslat 156 personer, Joab i Dals Rostock 20, SCA i Lilla Edet 17, Volvo Aero i Trollhättan varslar 250 och flaggar om att det kan komma 100 till. Senast i raden är Trollhättans kommun som varslar 205 personer, främst inom skola, vård och omsorg.

PÅ DROTNINGTORGET i centrala Trollhättan säljs Spindelmannentrojor i barnstorlek och enorma nattlinnen till extrapris. Inne på den indiska restaurangen är det lugnt. Kvinnan som lägger upp lammgryta bakom disken skakar på huvudet. Nej, sedan varslen på Saab är det glest med kunder, särskilt ▶